

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyen szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Zápolya-utca 106. szám,
hová a lap szerelmi részét, illetve
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Szabadelvű pártszervezkedés.

Nagybecskerek, június 26.

(—s—) Az egyházpolitikai reformok sorsa iránt immár kétségben nem lehetünk. Ami még hátra van, az az egynehány szakasz, az anyni, mint ha már meg is volna. A képviselőház okvetlenül el fogja fogadni a zsidó vallás recepcziójáról szóló javaslatot az áttérési szakasz nélkül s ezután ez is mehet szentesítés alá. Viszont a képviselőház az áttérést általános kijelentésben bele fogja iktatni a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatba, amivel ugyan szaporodni fog a klerikális főrendi ellenzék támadásainak tárgya, mindazonáltal biztosra vehetjük, hogy a szavazásról-szavazásra megcsappanó ellenállási képessége az ultramontan főrendieknek most a multkori minimális többségről a kisebbség színvonalára fog alá szállani, miután be kellend látnia, hogy minden erőfeszítéssel üzött akciója hiábavalónak bizonyult, s az egyházpolitikai reformok egymásután tétő alá jutottak, míg végre csak néhány szakasz maradt hátra.

S mire erre kerül a sor, addig is még nagyot halad az egyházpolitikai reformok sorsa. Időközben a Báuffy-kabinet végrehajtja a programnak leglényegesebb részét, beleveszi az életbe a polgári házasságot és az állami anyakönyvek államosítását. A szeptember végén megnyíló ülés szak már a befejezett dolgokat készen találja.

A mai helyzetnek jellemző vonása tehát, hogy az egyházpolitikai program miatt többé sem kormány-, sem pártválság nem lehetséges. Ennek tudata és érzete elől elzárkózni immár nem lehet s mind inkább be kellene látnia a klerikális célokért küzdő néppártnak, hogy

az egyházpolitikai törvények revíziója politikai és erkölcsi lehetetlenség. És pedig annál is inkább az, mert a liberális törvények végrehajtása után a lelkesített félrevezetett nép be fogja látni, hogy rosszakaratú mezékkal ámitották őt, midőn azt hitették el vele, hogy a szabadelvű egyházpolitikai program a vallás érdekeit sérti. A nép félrevezetett része be fogja látni, hogy az egyházpolitikai programnak célja nem volt más, mint az állami és az egyházi közjogi hatásköröknek szabatos és határozott különválasztása, s hogy ennek megvalósítása után okvetlenül békére van szükségünk, nem pedig a felekezeti villongást tovább szító és indokolatlan revízióra.

Békére van szükségünk mindennek előtt, mert hiszen közel állunk ezután ahhoz, hogy beligazgatásunkat egész szervezetében új alapokra fektessük; ezt a nagyszabású munkát pedig felekezeti villongások közepette inaugurálni éppen nem kedvező dolog, de éppen azért, mert a reakciónárius elemek szervezkedése még egyre tart, a liberális elemeknek is tömörülniök és egyesülniök kell. Egy-két helyen már meg is indultak ily irányú mozgalmak s remélhetőleg egyebütt is a szabadelvű tényezők jól fogják ismerni a pártszervezkedés szükségességét.

Es ha egyszer a szabadelvű irány általában az egész országban megkapja szervező keretait a társadalom erőiben, akkor a liberalizmus és a belügyi reformok hívei nyugodtan nézhetnek a jövő elé, mert kétségtelen, hogy nem a reakciónárius, hanem a liberális irányzatnak lesz nagyobb és erősebb támasza a magyar társadalomban.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 29. A hadasty. egylet erdei mulatsága.
Június 30. A t. h. é. v. kögyűlése.
Július 6. A betegsegélyző-egylet alap. ünnepe.
Július 12. A karinthiai énekkvintett hangversenye.
Augusztus 10. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Igazságügyi kinevezések.** Ő felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére ifj. Makk József temesvári alügyészt a nagykikindai ügyészséghez ügyésznek és Trippon Sándor nagykikindai törvényszéki jegyzőt a karánsebesi törvényszékhez albirónak nevezte ki.

— **Vizsga és ünnepély az óvodában.** A nagybecskereki jótékony nőegylet óvodájában tegnap délután volt a vizsga nagy közönség jelenlétében, amelyet a kis óvodások ügyes feleletei egészen elragadtak. A vizsgát sikere felett Steinbach Antal kir. tanfelügyelő nyomban ki is fejezte örömet a nőegyletnek, meleg köszönetet mondva egyuttal Wiltschgo Leopoldina és Tietze Ada kisasszonyoknak a gyermekek oktatása körül kifejtett fáradozásaiért. A közönség megtekintette a kisgyermek kézimunkakiállítását, amely emlékdarabjaival és az ezeken mutatkozó kedves naivságokkal szintén gyönyörködtette a közönséget. Majd megkezdődött a különböző kalácsok, csukorkák és sütemények kiosztása, amelyeknek elfogyasztása után a gyermekek Wiltschgo k. a. hegedűjének hangjaira vidám tanczra keltek.

— **Egy százados balesete.** Fuka Sebő honvédszázados tegnap estefelé, amikor kocsi-
ban üő nejt lovon kísérte, a vásárálláson sajnálatos szerencsétlenség érte. Lova megbokrosodott s a százados a lóról leesve egy korláthoz vágódott oly szerencsétlenül, hogy egy oldalbordája bezúzódtott. A századosat, aki eszméletlenül terült a földre, lakására vitték, ahol most ápolják. Orvosa, dr. Sauerwald Bálint honvéde-
ezredorvos, a beteg állapotát a viszonyokhoz

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

A földi-eper.

Ketten voltak a szobában. Ezzel azt akartam mondani, hogy az egész világ a szobában volt, sőt ráadásul az angyalokkal megáldott ég is... Ha három személy lett volna ott, azaz a mama is, menten kevesebben lettek volna benne, sőt természetesen az angyalokkal megáldott ég sem lett volna ott.

Pál fenhargon kezdte olvasni a regényt: „Anna és Rezső egykor az erdőben mentek sétálni.”

Margit közbeszólt:
— Rezső?! Ez bizony nem regényhősi név. Rezső csunya név.

— Csunya? Mondja hát, milyen név tetszik kegyednek?
— Megmondom, ha előbb maga is megmondja nekem.

— Anna! — felel az ifju lelkesen.
— Ah! Ne boszantson! Különben akkor nekem is tetszik a Rezső. Olvassa tovább.

— Pál olvas:
„A fák titokzatos susogtak.”
— Mit susogtak?
— Az itt nincs megírva.

— Azért megmondhatja.
— De hisz én nem voltam abban az erdőben.
— Jaj! Ön bizony unalmas! Nos haljunk tovább.

Pál olvas tovább:
„A madarak gyönyörűen énekeltek. De a Margit?

fiatal pár nem hallott semmit. El voltak egymással telve!”

— Ah! A regény kezd érdekes lenni!
„Egymás szeméibe nevez nyomban elvesztették lelküket.”

— Margit, ha én az ön szeméibe nézlek...
— Nézzen a könyvbe, olvasson.
— Szemeim unják már a fekete betűket.
— Ne bolondozzék, folytassa a regényt.

Pál folytatja:
„A leány karjait az ifju nyaka köré fonta.”

— Ah! Az nem illő! Nem várhatott volna?
— Mire? Tan a pap áldására?
— Nem! Csupán addig, míg a fiatal ember fonja az ő nyaka köré a karjait.

— Igen, a lányka kissé szenvedélyes volt s nem hagyta magát kérlelni...
— Pali! Azonnal itt hagyom.

— Ne lármazzon, még meg találják hallani.
— Igaza van! Valamivel halkabban tehát.
„Egy hatalmas tölgyfá árnyékában gyönyörű földiepret találtak.”

— Oh, mennyire szeretem a földiepret!
— En nem szeretem.
— Hát mit szeret?
— Töltött káposztát.

— Ah! Hallatlan!
— Ismét lármazik?
— De ha folyvást incselkedik velem. Többé nem olvastatok önnel regényt.

— Sokkal helyesebb, hagyjuk abba. Beszél-
gessünk.
— Hisz ön nem tud beszélni. Mindig oly unalmas dolgokat beszél.

— De hát nem folyvást önről beszél-e Margit?

— Eppen ez az unalmas. Pali... én magáról szeretnék beszélgetni.

— En meg magáról. A maga édessége vetekezik a földieperével.

— Miért nem mondja, a töltött káposztáéval?
— Mert az nem édes.

— Már megint kezdi? — Es mit tett Rezső és Anna?
Pál olvas:

„Anna néhány epret szedett és az ajkai közt tartotta.”
— Hogyan, hát Rezsőnek nem adott belőle? Látja, milyenek a többi leányok.

— Várjon csak:
„Ajka közt tartva, Rezsőre mosolygott édesen szeretetreméltóan...!”
— Ah! olvassa sebesebben.

Pál sebesebben olvasta:
„Az ifju átölelte a gyönyörű teremtet, megcsókolta a piros ígéző ajkak közt levő epret. Ugy etették egymást, mint két galamb. Sok, nagyon sok földi eper termett az erdőben s ahány epret találtak, mindannyiszor ismételték az előbbi jelenetet.”

Pali félre teszi a regényt.
Szünet.

Pál a Margit cipőjére nézett. A cipője eme remekműve, ugylátszik, nagy hatással volt rá, mert szeméi megteltek könnyekkel.

— Pali, ez nagyon szomorú.
— Mi a szomorú?
— Hogy nekünk sincsenek — földi epreink.

— Befőttek sincsenek?
— A mama bezarta az éléskamrába.
— Es oda künn tél van. Nem mehetünk ez erdőbe epret keresni.

mérten kielégítőnek mondja s remény van, hogy a százados öt-hat hét mulva teljesen felépülve hagyhatja el ágyát. A szerencsétlenül járt százados iránt általános részvét mutatkozik.

— **Lázár generális hagyatéka.** A nagybecskereki kir. törvényszék előtt a napokban nyert elsőfoku elintéztést egy hagyatéki per, amely úgy milliókra menő substratuma, mint az anyagát képező előzményekben szereplők nevével fogva a legszélesebb körű érdeklődésre tarthat számot. Fokozza a pör érdekességét, hogy gyermekek (illetve ezek árvaszéki kirendelt gondnoka) támasztották apjuk ellen, akit a most kelt elsőbíróági ítélet arra kötelez, hogy egy huszonhatezer holdas birtok, az écskai uradalom feléről, mintegy három millió forint értékű gyermekei javára lemondjon. A per anyaga röviden a következő:

Ecskai Lázár Zsigmond cs. és kir. tábornok, aki 1870. május 17-én halt meg, 1868. november 23-án kelt végrendeletének második pontjában akként intézkedett, hogy huszonhat ezer holdnyi ingatlanai továbbá ingói, amennyiben nejjével szül. gyoroki Edelpacher Viktorinnal való házasságából fiúgyermek is születne, elsőszülött, ennek esetleges halála után másodszülött fiára, ennek elhunyt esetén pedig leányára Marianne-ra szálljanak, az azonban, hogy, ha leányának leszármazói nem lennének, a hagyaték nejjére, szül. Edelpacher Viktorinra háruljon. Lázár generálisnak, amikor 1870-ben meghalt, csak Marianne nevű leánya maradt, aki később gróf Harnoncour Felix neje lett, akitől Felix, Mária, Anna, Lujza és Alice nevű gyermekei születtek. Harnoncour szül. Lázár Marianne grófnő anyjával, özvegy Lázár Zsigmondné született gyoroki Edelpacher Viktorinnal, aki időközben herceg Thurn-Taxis Egónnak lett a felesége, 1887. december 28-án akként szerződött, hogy 500000 forint lefizetése mellett anyja, aki eladdig a Lázár generális egész hagyatékának haszonélvezetében volt, köteles neki az egész hagyatékot átadni. Ez meg is történt, még pedig oly módon, hogy az iránt létrejött szerződésben atyja, néh. Lázár Zsigmond fentemlített végrendeletét, amely őt hitbizományi helyettesítés létesítésével a hagyaték iránt való végrendelettelől leszármazók létében eltiltotta, magára nézve teljes tartalmával kötelezőnek ismerte el. Ugyancsak a többször idézett végrendelet alapján, tehát elismerése mellett, vette is át Harnoncour szül. Lázár Marianne grófnő az apai hagyatékot. Daczára eme végrendelet elismerésének és daczára annak, hogy férjével való házasságából három gyermek származott, tehát nem maradt ivadék nélkül, Marianne grófnő 1892-ben akként végrendelezte, hogy Lázár generálisról reá maradt vagyont felerészben férjére, gróf Harnoncour

— Ez valóban nagyon szomorú. Ismét szünet.
— Pali!
— Margit?
— Tudja mit? Ha nincsenek is epreink, de vannak uborkáink.
— Uborkák!
— Igen! Savanyu uborkák. A mama uszen nára készítette, hideg sülttőz . . . kis, aranyos uborkák.
A Pali szemei is felesillantak. Margit szemei is.
Bajos volna meghatározni, vajjon melyikük szemei ragyognak jobban.
Margit egy darabka uborkát vett a szájába.
Pali gyors elhatározással leharapta a felét. Nagy falat, de lenyeli. Az uborka rendkívül savanyu.
— Edes?
— Mint a méz.
— Van még?
— Igen!
— Mint megegytük?
— Mind.
Ez a földiepret helyettesítő uborka mind elfogyott.
— Margit . . . Az uborkáknak vége . . .
— Igen, mint megegytük. De tudja mit Pali?
— Mit edesem?
— Nem ehetnék uborkát — uborka nélkül?
Ez ők ettek földiepret, azaz uborkát — földieper nélkül, azaz uborka nélkül . . .

Felixre, másik fele részben három gyermekére hagyta, amely végrendelezése által ellene cselekedett a Lázár generális végrendelete ama pontjának, amely Marianne grófnőt az esetre, ha leszármazói volnának, a végrendelezés tekintetében megkötö, illetve ettől eltiltja. Marianne grófnő, végrendelezése után egy évre, 1893-ban meghalt, végrendelete értelmében tehát, amennyiben az előzmények után ez érvényben marad, a Lázár fele hagyaték fele gróf Harnoncour Felixnek, másik fele pedig három gyermekének maradt volna.

Dr. Jarmatzky Sándor nagybecskereki ügyvéd azonban, akit a torontálmezei árvaszék, mint a három kiskoru érdekeinek védője, a kiskoruk gondnokának rendelt ki, perrel támadta meg a dolgok ilyen állása mellett Marianne végrendeletét s a nagybecskereki kir. törvényszék, amely előtt a per folyt, dr. Jarmatzky nagy jogtudással és a legkisebb részletekre kiterjedő gondossággal kidolgozott érvelésére, amely eme iudicis jogász elme minden munkáját klasszikus jogi remekké avatja, ítéletileg érvénytelennek mondta ki Marianne grófnő végrendelezését és a három kiskorut az egész hagyatékra nézve kizárólagos örökösöknek nyilvánítva ki, örökösödésük egymás között való arányának megállapítására a torontálmezei árvaszéket határozta felkérőndőnek.

— Koschat és Kossuth. Kerül pedig ez a két név együvé annak a jubileumnak a részén, amelynek Koschat Tamás ünnepelt dalköltő, hírnév es énekes kvintettje kíséretében Nagybecskereknek is július 12-én vendége, volt a napokban központja. A rendkívül nép-szerű énekes és dalköltő születésének ötvenedik és zeneszerzői működésének huszonötödik évfordulójára tengernyi bécsi gyűlt össze, akik nagy gyönyörűséggel hallgattak a mester híres kvintettjének remek előadásait, viharosan élve minden szám után a jubilans Koschatot. Az ünneplők egyike már igen korán jutott abba a kedélyállapotba, amikor a csillagos eget is brugónak nézi az ember. Józansága egy maradványnak sugallatából felült tehát egy társas kocsi, amely már minden részében tömve volt. Itt esett meg azután az a mulatságos epizód, amely az elhunyt nagy magyar hazafit a bécsiek ünnepelt dalköltőjével együtt szerepelteti. Egszszere ugyanis feiall a fentemlített borközi állapotban levő uriember s így kezd az utitársaihoz szólni:

— Hm, mégis csak különös, hogy Bécsben így szabad Kossuthot ünnepeini.
Mindenki bámúl. Egy szöke, aranysem-üveges ur pedig megmagyarázza neki:
— Kedves uram, nem Kossuthról, hanem Koschatról volt ott szó.
— No, engem ne tanítson az ur, engem még sohase senki nem tanított. Bent álltam a parkban és saját fülemmel hallottam, a mikor azt kiabálták: Hoch Kossuth! Vivat Kossuth! A mit én hallottam, azt hiába tagadja akárki.
— Bolondokat beszél az ur.
— Van rá jogom. De megesküszöm rá, hogy az emberek Kossuthot éltették és ezzel vége!
— Hát nem tudja, hogy a híres dalköltő . . .
— No, olyan ostoba, mint az ur, én is vagyok, Persze, hogy nótákat is komponált. De azt csak akkor tettem, a mikor a politikával már készen volt. Olyankor felrevonult és dalolgotott magában . . .

Hasztalan kapacitáltak a fura Kossathistát, mert a mikor a kocsirol leszállt, torkaszakadtából ordította:

— Eljen Koschat!

— **Vizbe fult inasok.** Ismét két áldozata van O-Bécsen, mint tudósítónk írja, a szabadfürdésnek. A napokban két pékinas fürdött a Tisza azon részén, ahol az ár a legsebesebb. Egyszerre az egyik, Nagyváti Ferencz elsi koltja magát, és kezd sünyedni. Müller Jakab, aki vele volt és jó uszó, ki tavaly már kimentett egy fudokliót a Tiszából, utána sietett, hogy kimentse. De a fudoklió Nagyváti kétségbeesett kapaszkodásával lefogta egyik kezét, majd a nyakába csimpeszkedett, úgy, hogy nem bír mozdulni. Így egymásba ölekezve dobta fel őket még egy-kétszer a sebes ár, de mire a mentésre sietők a csónakkal oda értek, el voltak merülve. A csakányos halászok Nagyvátit még

asnap este kifogták, de Müllert, bár a közel horgonyzó hajó vasmacsájával megtalálni vélték, kimenteni nem bírták. Ennek hulláját csütörtökön késő este fogták ki. Müllernek már egy bátyja is a Tiszába fult.

— **Az első polgári házasság Szegeden.** Szimonovits Károly honvédfőhadnagyhadbistós, mint Szegedről írják, tegnap jegyet vátott Déri Rezsini kisasszonnyal, Déri Ede szegedi kereskedő szép leányával. A vőlegény katolikus, a menyasszony pedig zsidó vallású, és így ez lesz Szegeden az első polgári házasság.

— **A számaözvegy felügyelő.** X. előkelő tisztviselő neje furdón időzik, tehát ő maga ez idő szrint számaözvegy. A háza tájékán napok óta ólálkodik egy gyanus alak aki feltűnik egy rendőrnek és a biztos elé kerül.

— Mit csinált ez az ember? — kérdi a biztos.
— Ott ólálkodik nappal is, éjjel is az X. tekintetes ur háza körül. Valami rosszban töri a fejét, — szöli a böles András.

— Hát miféle maga? — kérdezi — a bekísértet a rendőrbiztos.

— Szalmaözvegy-felügyelő, kérem alássan, — válasz mosolyogva, udvariasan meghajolva a férfin.

— Ki a ménkö ne ezte ki magát azzal a felügyel- lészel?

— Kérem szépen, a kundsfajaim, a — nagyságáék

— **Örült a vasuton.** Szegedről írják, hogy ott az államvasutak „Szeged“ állomásán izgalmas jelenet játszódott le a vasárnapra virradó éjjel. Amint a Budapest felől érkező vonat megállt, egy uri ember ugrott le a perronra, s azt kiabálta: Sósfürdő! Sósfürdő! Mint kiderült, örült volt, aki az uton is már sok keslemetlen- ségére volt az utasoknak. Sorba járta a kocsi- kat s megapogtatta minden embert a — térdét. Akkor ez volt a passziója, ami természet- esen elég meglepetést és elég ijedelmet okozott a vonat utasai között. Nagy nehezen bírták le- csendesíteni. Elcsitult, de még ért a vonat a szegedi állomásra, mikor meg már a sósfürdő rögeszneje vette elő s lármájával nagy csopor- totulást idézett elő a perronon.

A kórházban, ahova vitték, kiderült ok- mányai átvizsgálásából, hogy a neve Petrovits Miklós s kereskedő Verseczen, családos em- ber, aki üzleti beavasariásokat tett most Bécsben s onnan utazott hazafelé, miközben a vonaton megőrült. Tárczájában nagyobb összeg pénz- találtak.

A kórházban most javul az állapota s már lehet vele beszélni. Az ember tudatával látszik bírnunk, hogy örült, illetve örültégi rohamai vannak. Most azt hajogtja, hogy ezentul nem fog utazni, mert neki a vonat bajt okoz. A rendőrség a kereskedő családját táviratilag érte- sítette a szomorú esetről.

Irodalom

* **Uj Idők.** Herczeg Ferencz lapjának e heti száma a következő tartalommal jelent meg: A faj. Elbeszélés írta Gyarmathy Zsigáné (foly- tatás) — A kis szöke póstatiszt. Elbeszélés írta Thury Zoltán. Mért teremtet. Költemény írta Jakab Ödön. Szent Péter esernyője. Elbeszélés írta Mikszáth Kálmán. (Folytatás.) A remete, írta Barsony István. A kiállítás faluja. Irodalom. A nemezi színha évadja. Mindentéle, mulattató stb. — Az illusztrációk közül kiemeljük Neogrady Antal gyönyörű rajzait Gyarmathyné el- beszéléséhez, Ujváry Ignác hatalmas festményé- nek „István király szentté avatása“ egyedül jog- os reprodukcióját és végül Tull Odön rend- kívül sikerült rajzait, a kiállítás faluja“ című cik- kez. — Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 2 frt. — Félévre 4 frt. — Magyar Lányok. A Tussek Anna gondos szerkesztése alatt megje- lenő Magyar Lányok e heti száma gazdag tar- talmából kiemeljük Békefi Antal elbeszélését Argylus és Tündér Ilona, mely ebben a számban veszi kezdetét. A bujdosó vitéz cím alatt Pósa Lajostól gyönyörű költeményt hoz. Követ- kezik Mikszáth Kálmán elbeszélése A sovány Tóth Gyula; Sas Ede költeménye: Este; Rákosi Viktor humorrajza: A tatár szöcs. Tábóri Ró- bert hosszabb elbeszélése. A délibábok. Isme- retterjesztő közlemény: A barlang; Roclus után fordította Hentaller Zelma. — Végül fölemlit- jük a kézi munka rovatot, továbbá a sok szép képet. — A magyar Lányok előfizetési ára ne- gyedévre 1 frt 50 kr.

* **Egy királynő izlése.** A föld hatalma- sainak, a kiráknak csak egy pillantásába kerül, hogy minden kívánságuk teljesüljön, kiket szü- letésüktől haláukig csak fény és pompa kör- nyekez, bizonyára nagyon tisztult izlésük van és nagy érzékkel bírnak minden iránt, a mi szép, művészi és előkelő. Csak bizelgő lehet tehát egy

müre, ha oly hatalmas uralkodónak nyeri meg tetszését, mint Viktoria, angol királynő. — Ez a megtiszteltetés érte a „Röptében a nagyvilág körül“ című dísművet, melynek egy angol példányát a kiadó cég a királynőnek bemutatott, aki magántitkára által a következő levelet íratta a kiadóhoz: „Sir! Bemutattam 8 felségének átiratát és az angolországi képeket a Röptében a nagyvilág körül című műből. Ö felsége megbizott, hogy azt Önnek megköszönjem, és a képsorozat megvizsgálása után annak nagy mértékben megörült és megparancsolta nekem, hogy kérdezzem meg, megtarthatja-e a küldött könyvet, s hogy még három példányt kaphatna-e. Tisztelettel Ponsonby Henry T., tábornok. Egy ily művet a magyar közönségre nézve is hozzáférhetővé tenni bizonyára hazafias feladat s ennek teljesítésére az Egyetértés kiadóhivatala vállalkozott, mely 16 képet tartalmazó füzetekben magyar tárgyú képekkel bővítve most bocsátja ki a dísművet füzetekenként postai küldéssel együtt 35 kr. valóban potomáron. Eddig 3 füzet jelent meg. — Az egész mű 256 változatosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet ára postai küldéssel 35 kr. Előfizetheti 4 füzetre 1 frt 40 krral, 8 füzetre 2 frt 80 krral, 16 füzetre 5 frt 60 krral. Az előfizetési díjak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők.

* Kéry Gyula két új dala. A Rózsavölgyi és társa zsemlekereskedése, mely a dalirodalom legújabb és legszebb termékeinek buzgó kiadója: legújában Kéry Gyulanak, az ismert nevű fiatal dalköltőnek két újabb dalát adta ki, melyeket a kritika kitüntető dicsőretekkel fogadott. A két dal gyöngye a legújabb magyar dalirodalomnak s előreláthatólag rohamosan el fogják terjedni az egész országban. A dalkedvelő közönségnek melegen figyelmébe ajánljuk a két bájos dalt.

Kimutatás

A „Torontálmezei Takaré- és Hitelbank“ 1895. évi május havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
állása április hó végével	810758 39
betétek május hóban	286490 64
összesen	1097249 03
visszafizetések május hóban	132573 77
állása május hó végével	964675 26
Leszámítolási üzlet	
állása április hó végével	876156 99
leszámított május hóban	418015 09
összesen	1294202 08
visszleszámított és visszafizetett május hóban	287491 20
A tárcza állása május hó végével	1006710 88
Előlegek értékpapírokra	
állása április hó végével	8551 —
visszafizetések május hóban	3723 —
állása május hó végével	12274 —
Ingatlan kölcsönök	
állása április hó végével	61499 22
kiadások május hóban	4000 —
összesen	65499 22
visszafizetések május hóban	9667 —
állása május hó végével	65402 56
Pénztári forgalom	
egyenleg április hó végével	2943 60
bevételek május hóban	1193209 32
összesen	1196152 92
kiadások május hóban	1188 67 81
egyenleg május hó végével	7686 01

Táviratok.

Pap Géza beszámolója.

Begaszentgyörgy, június 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dr. Pap Géza ma tartotta a begaszentgyörgyi kerület egybegyűlt választói előtt nagy tetszéssel fogadott beszámolóját. A beszámoló után a kerület képviselője tiszteletére a választók párt- és nemzetiségi különbség nélkül a kaszinóban fenyves bankettet rendeztek, amelyen számos felköszöntő éltette a kerület közszeretben álló képviselőjét.

Az örmester gyilkosai.

Budapest, június 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Pesti Napló külön tudósítót küldött Lembergbe, végére járandó a Gazeta Narodova ama hírének, amely tizenhárom huszár, Diószegi örmester gyilkosai főbelövését újságolta. A kiküldött tudósító jelentése szerint a lengyel újság híre teljesen valótlan: a vizsgálat az ügyben még folyik és a haditörvényszék nem is lázadásnak, hanem szolgálaton kívüli elkövetett bűntettnek minősíti a huszárok cselekedetét.

Szeless Adorján ügye.

Budapest, június 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Hentzi-szobor elleni merénylet miatt folyó bűnpörben Drill bíró már befejezte a vizsgálatot s az iratokot áttette a kir. ügyészhez, melynek részéről Kuszka Miklós kir. alügyész fog a nagy port felvert ügyben indítványt tenni. Szeless Adorján egyéb ügyeire nézve is a napokban levelet írt a külföldről budapesti ügyvédnek, felkérve őt, hogy vállalja el képviselőt. Főlemlíti leveleiben, hogy a Thul Valér által ellene emelt és később visszavont sikkszítás vádja teljesen alaptalan. Bizonyítani tudja, hogy Thul neki 200 frtot jóval meghaladó kárt okozott s így a köztük fennállott szerződés értelmében a 195 frtot joggal tartotta vissza. Panaszkodik, hogy a végtárgyaláson az ő ártatlanságát igazoló legfőbb tanú, Pongrácz Bélát ki sem hallgatták, pedig ennek maga Thul mondotta, hogy a 195 frtot Szeless az ő tudtával és beleegyezésével fogta magánál s beismerte előtte, hogy az előfizetők s ezére körül Szelesszt érzékenyen megkárosította. Pongrácz azt is bizonyítja, hogy a panaszos jóval a 195 forint visszatartása után még 200 fttal önként járult Szeless vállalatához. E levél alapján Szeless ügyvédje meglátogatta Pongrácz Bélát a külső váci uti fogházban s Pongrácz kijelentette az ügyvéd előtt, hogy a fentiekről csakugyan tudomása van, azt mindenkor kész kijelenteni, sőt vallomására az esküt is bármikor leteszi. Szeless ügyvédje ezek utáni Szeless Adorján feleségével felkereste Bakonyi kir. ügyészt a főügyészségnél s kérte, hogy Pongráczzal jegyzőkönyvet vétesse fel, amelyt majd a kuriához intézendő felebbezés mellé lehet csatolni.

Az új biborosok.

Budapest, június 26. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából telegrafálják, hogy a pápa még ez év vége felé konzisztóriumot tart, amelyen a bécsi, párisi nunciust és a salzburgi érseket biborosokká avatja.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak. A budapesti dunajobbparti körvasutat a budapest-esztergomi h. é. vasutal összekötő vonal.

Hirdetmény. A budapesti-dunajobbparti körvasut és az építés alatt levő budapest-esztergomi h. é. vasut összeköttetésére az 1893. XL. t.-cz. rendelkezéséhez képest, a magy. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt megépítendő 3722 km. hosszú vonalon előforduló alapítványok, pályakavicslerakásnak, épületeknek, továbbá a pálya elzárásának és beosztásának előállítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A végrehajtandó munkák 174.800 fttal vannak előirányozva.

Az ajánlatok alapjául szolgáló ajánlati minta, a pályázati feltételek, továbbá a szerződés-tervezet, az árjegyzék és a tájékoztató költség-számítások, valamint a munkák végrehajtására vonatkozó tervek és feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatóságának építési (D.) főosztályában (Budapest, Terezház-ut 56. sz. II. emelet 10. ajtó) reggeli 9 órától délutáni 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlatok megtételéhez megkívántató műveletek a magy. kir. államvasutak igazgatóságának építési főosztályának tervtárában (VI. Terezház-ut 56. sz. I. emelet) megszerezhetők.

Ezen építés tárgyában leendő ajánlataikat legkésőbb 1895. évi július hó 2-ika déli 12 óráig kell benyújtani a m. kir. államvasutak

igazgatósági épületében: Andrássy ut 73—75. sz. alatt II. emelet 20. ajtószám, az A. II. (jogügyi és kisajátítási) szakosztály főnökénél.)

Minden ajánlat bélyegezve és lepecsételve a következő felirással nyújtandó be:

„Ajánlat a budapesti dunajobbparti körvasutat a budapest-esztergomi h. é. vasutal összekötő vonalon létesítendő építő munkák elvállalására.“

Az ajánlattételhez 10,000 bánompénzt készpénzben, vagy értékpapírokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző nap vagyis 1895. évi július hó 1-én déli 12 óráig kell letenni a magy. kir. államvasutak főpénztárában (Budapest, Andrássy-ut 73/75. számú földszint).

Budapest, 1895. évi június hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az ünnep és vasárnapokon jelenleg csak Fiume és Fuzne között közlekedő 1007. és 1008. sz. vonatok menete f. évi június 23-tól kezdve Lokvéig ki fog terjesztetni.

Az 1007. sz. vonat Fiuméből úgy mint eddig d. u. 2 órakor fog indúlni és Lokvere d. u. 4 óra 25 perczkor érkezni. Az 1008. sz. vonat pedig Lokveről este 7 óra 24 perczkor fog indúlni és Fiumébe — ugyint jelenleg — este 9 óra 39 perczkor érkezni.

Budapest, 1895. június 17.

Az ált. igazg. (útl.) főosztály ig. h.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

(Új személy- és podgyász-díjszabás életbe léptetése a Baranya—Szent-Lőrincz—Szlatina—Nasici h. é. vasuton.)

A magyar kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint Baranya—Szent-Lőrincz—Szlatina—Nasici h. é. vasuton, a baranya-sellyenasi vonal megnyitása napjától érvényes új személy- és podgyász-díjszabás lépett életbe, mely a magyar kir. államvasutak díjszabás elárúsítási osztályában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 10 krért kapható.

Budapest, 1895. évi június hó 11-én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az utazási időszak közeledtével figyelemzteti mindazon állami alkalmazottakat, kik a magy. kir. államvasutak vonalain a fennálló szabályok szerint utazási kedvezményre igényt tarthatnak, hogy a mérsékelt áru igazolványok kiszolgáltatása iránti kérvényeiket legalább 14 nappal az utazás előtt nyújtsák be, mert ellenkező esetben a folyamodók nagy számánál fogva megtörténhetik, hogy az igazolványok idejében megküldhetők nem lesznek, a késedelmes kézhezvétel pedig vissztérítések engedélyezésére a pul annál kevésbé szolgálhat, mert az igazolványok három havi érvényenyl állíttatnak ki s így idejekorán kérhetők.

Budapest, 1895. május 8 án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Nyiltér.*)

* Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

H i r d e t é s e k.

Egy raktár gabnapadlással

az Écskai-utóban 1759. házszám alatt **augusztus 1-étől** kiadandó.

Közelebbet

(490-1.1) **Flattinger Ferencznél.**

Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság.

A torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság alapszabályai 12. §-a értelmében 1895. évi június hó 19-én tartott sorsolás alkalmával a következő elsőbbségi részvények sorsoltattak ki:

1. az első kibocsátás elsőbbségi részvények közül a törlesztési terv szerint 92 db és pedig: 78, 98, 271, 288, 802, 866, 921, 941, 1012, 1057, 1397, 1618, 1629, 1640, 1755, 1777, 2206, 2216, 2305, 2534, 2679, 3103, 3466, 3616, 4339, 4468, 4552, 4556, 4668, 4902, 4936, 4951, 5123, 5413, 5446, 5472, 5722, 5796, 5835, 6196, 6549, 6854, 7157, 7320, 7403, 7756, 7921, 7981, 8009, 8095, 8624, 9089, 9197, 9369, 9435, 9673, 9733, 10120, 10429, 10518, 10540, 10823, 11119, 11189, 11209, 11710, 11863, 12103, 12107, 12179, 12211, 12264, 12369, 12383, 12433, 12448, 12670, 12758, 12808, 12887, 12987, 13473, 13505, 13545, 13582, 13696, 13863, 14264, 14493, 14671, 14828, 14993. számú.

2. a második kibocsátás elsőbbségi részvények közül a törlesztési terv szerint 3 db és pedig: 15007, 15209, 15306. számú.

3. a harmadik kibocsátás elsőbbségi részvények közül a törlesztési terv szerint 30 db és pedig: 15525, 16611, 16983, 17261, 17282, 17352, 17849, 17864, 17950, 18006, 18008, 18270, 18271, 18272, 18290, 18312, 18378, 18523, 18554, 18611, 18640, 18695, 18991, 19419, 19468, 19977, 19998, 20077, 20323, 20811. számú.

A kisorsolt elsőbbségi részvények beváltása 1895. évi július hó elsejétől kezdve történik a részvénytársaság pénztáránál.

(489-1.1) (Utányomat nem díjazatik.)

4. sz. ex 1895.

Hirdetmény.

As országgyűlési képviselő-választásra jogosított Nagybecskerek városi polgároknak az 1896. évre érvényes bírándó, kigazított és városrészenként betűrendben összeállított ideiglenes névjegyzéke elkészítettén, az, valamint a külön névjegyzék is az 1876: XVIII. t. cz. 2. §-ának rendelkezéséhez képest a folyó évi július 5-től kezdve folyó évi július 25-éig a városház nagytermében mindennap délelőtti 8-12 óráig közszemlére kitéve leendő, a mi oly megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy a kitűzött helyen és időben azt mindenki megtekintheti, a délutáni hivatalos órákban pedig le is másolhatja s hogy a névjegyzék ellen intézendő felszólalások az 1874. sz. XXXIII. t. cz. 44. §-ához képest a f. évi július 5-től július 15-éig, a beérkezendő és ugyancsak a fenti határidőben és helyen közszemlére kitéendő felszólalásokra pedig a netán teendő észrevételek az 1874: XXXIII. t. cz. 53. §-a értelmében a folyó évi július 16-ától július 25-ig a központi választmányhoz címezve a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Kelt Nagybecskerek rend. tanácsu város központi választmányának 1895. évi június 17-én tartott üléséből.

Krsztics János,
polgármester,
mint a közp. választmány elnöke.

Mattanovich György,
v. I. jegyző,
mint a közp. választmány jegyzője.

4319. sz. 1895. kig.

Csenei járás főszolgabírája.

5708. sz. 1895.

Török-Kanizsai főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán üresedésbe jött Horvát-Csene község jegyzői állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 600 frt évi fizetés, 40 frt iroda-, 40 frt faátalany és szabad lakás, mely áll: 2 szoba, konyha, kamara, padlás, pincze és házi kertből és a szabályrendeletileg megállapított magánmunkálatokért járó díjak vannak egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, miszerint kellő okmányokkal ellátott kérvényüket f. évi július hó 7-éig ezen főszolgabíróhoz nyújtsák be.

A választás f. évi július hó 8-án délelőtt 10 órakor Horvát Csene község házában fog megtartatni.

Csene, 1895. évi június hó 18-án.

Chemez János,
főszolgabíró.

(477-32)

6334. sz. V. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A török-kanizsai járáshoz tartozó Uj-Szent-Iván körjegyzőségénél üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel díjazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőképp felszerelt kérvényeiket folyó évi július hó 10-ig hozzám adják be.

A választás folyó évi július hó 11-én d. e. 10 órakor Uj-Szent-Iván község házában fog megtartatni.

T. Kanizsán 1895. évi június hó 19-én.

Tallán,
főszolgabíró.

(483-32)

4700. sz. ki. 894.

A párdányi főszolgabírósgtól.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megürült szerb-párdányi községi irnoki állásra, melylyel 300 frt évi kesspénzfizetés van egybekötve pályázatot hirdetek és felhivatnak mindazon egyének, kik ezen állást elnyerni óhajtják s a magyar, német és szerb nyelvben jártasak, hogy pályázati folyamodványukat az eddig viselt hivatalaikról szóló bizonyítványokkal felszerelve, f. évi július hó 5-ig alulírott hivatalnál benyújtsák.

A választás f. évi július hó 6-án d. e. 9 órakor Szerb-Párdány község házában fog megtartatni.

Párdány, 1895. évi június hó 21-én.

Torontálmegye párdányi járás főszolgabírói hivatala.

(487-32)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye török-kanizsai járásba kebelezt Szöreg, Deszk, Klárafalva és Uj-Szt-Iván községekből álló szöregi körorvosi állás üresedésbe jövén, annak betöltése céljából pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint a törvényszerű minősítettséget igazoló bizonylatokkal felszerelendő kérvényeiket hozzám f. é. július hó 15-ig benyújtsák.

A körorvosi állással 600 frt javadalmazás s a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak élvezete van egybekötve.

A megválasztandó körorvos községeit az azok által előállított ingyenes fogatokkal hetenkint egyszer meglátogatni, a szegényeket ingyen gyógykezelti s Szöregben a halottkémlést is teljesíteni tartozik.

T. Kanizsán, 1895. június hó 18-án.

Tallán,
főszolgabíró.

(482-2.2)

Állást keresek

bármily minőségben köz- vagy magánhivatalokban; megjegyzem, hogy a jegyzői szakmában 10 évi praxxal bírok.

(494-1.1)

Járosi Román János.

Egy hat osztályt végzett

gymnazista

előnyös feltételek mellett vállalkozik a szünidei hónapokra egy vagy több tanuló mellé tanítóul.

(496-1.1)

Hirdetések

felvételnek

ez a lap kiadóhivatalában.

Telefon 96.

Telefon 96.

Építőknék

ajánlok általánosan elismert legjobb minőségű

fehérmeszet

beocsini, lábatlani, román és portland-czementet.

235-26.14

Özv. Guttman Jakabné
Nagy-Becskerek, Vörösmarty-utca (gabnatér.)

Mész kocsiakománnyonként bármely vasut-állomásra gyári áron